

**1. రాష్ట్రంలోని స్థానిక సంస్థల ఆర్థిక ఆరోగ్యాన్ని మెరుగుపరచడానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన వివిధ చర్యలు ఏమిటి?****పరిచయం**

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని స్థానిక సంస్థలు - గ్రామీణ (గ్రామ పంచాయతీలు, మండల & జిల్లా పరిషత్తులు) మరియు పట్టణ (మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లు, మునిసిపాలిటీలు మరియు నగర పంచాయతీలు) రెండూ - వికేంద్రీకృత పాలనలో కీలక పాత్ర పోషిస్తాయి. ప్రాథమిక సేవలను అందించడానికి మరియు అభివృద్ధి కార్యకలాపాలను సమర్థవంతంగా అమలు చేయడానికి వాటి ఆర్థిక ఆరోగ్యాన్ని బలోపేతం చేయడం చాలా అవసరం.

**స్థానిక సంస్థల ఆర్థిక వ్యవస్థను బలోపేతం చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న కీలక చర్యలు****1. ఫైనాన్స్ కమిషన్ గ్రాంట్ల చెల్లింపు**

- 2024 ఆగస్టులో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 15వ ఆర్థిక సంఘం కింద రూ. 1,452 కోట్లు విడుదల చేసింది — అందులో రూ. 998 కోట్లు గ్రామ పంచాయతీలకు, రూ. 454 కోట్లు పట్టణ స్థానిక సంస్థలకు (ULBs) మంజూరు చేసింది. ఈ నిధులు అభివృద్ధి పనులు మరియు స్థానిక పాలన కార్యకలాపాలను బలపర్చడానికి వినియోగించబడతాయి.

**2. పల్లె ప్రగతి మరియు గ్రామ సభలు**

- పల్లె ప్రగతి చొరవ మరియు రికార్డు స్థాయిలో గ్రామ సభల ద్వారా, ప్రభుత్వం 30,000 గ్రామ స్థాయి ప్రాజెక్టులను గుర్తించింది, వీటికి రూ. ₹4,500 కోట్లు, తద్వారా అట్టడుగు స్థాయిలో ఆర్థిక ప్రణాళిక మెరుగుపడుతుంది.

**3. టైడ్ మరియు అన్ టైడ్ గ్రాంట్ల వినియోగం**

- పదకొండవ షెడ్యూల్‌లో ఉన్న విషయాలకు సంబంధించిన ప్రాధాన్య సమస్యలను పరిష్కరించేందుకు పంచాయతీలు చర్యలు తీసుకునేలా చేయడానికి, ప్రభుత్వం 15వ ఆర్థిక సంఘం కింద ఉన్న అన్ టైడ్ గ్రాంట్లు (రూ. 395 కోట్లు) మరియు టైడ్ గ్రాంట్లు (రూ. 593 కోట్లు) ను ఉపయోగించింది.

**4. పట్టణ స్థానిక సంస్థల్లో ఆస్తి పన్ను సంస్కరణలు**

- పట్టణ ప్రాంతాలలో ఆస్తి పన్ను అంచనాలో ప్రభుత్వం సంస్కరణలను చేపట్టింది. మార్కెట్ విలువలతో పన్నులను అనుసంధానం చేయడం మరియు ఆస్తి రికార్డులను డిజిటలైజ్ చేయడం ద్వారా ఆదాయ సేకరణను, పారదర్శకతను పెంచింది.

**5. ఇ-గవర్నెన్స్ మరియు ఆటోమేషన్**

- ULBలు మరియు PRIలలో పన్ను వసూలు, భవన నిర్మాణ అనుమతులు మరియు సేవల పంపిణీ కోసం ఆన్‌లైన్ ప్లాట్‌ఫారమ్లను అమలు చేయడం వలన సమృద్ధి మెరుగుపడింది, ఆదాయ లీకేజీలు తగ్గించబడ్డాయి.

**ముగింపు**

స్థానిక సంస్థల ఆర్థిక స్వయంప్రతిపత్తి మరియు జవాబుదారీతనాన్ని మెరుగుపరచడానికి, గ్రామాల్లో గ్రాంట్ సమీకరణ మరియు భాగస్వామ్య ప్రణాళిక నుండి పట్టణ పన్ను సంస్కరణలు మరియు డిజిటల్ పాలన వరకు బహుముఖ వ్యూహాన్ని AP ప్రభుత్వం అనుసరించింది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో స్వయం సమృద్ధి మరియు అభివృద్ధి-ఆధారిత స్థానిక పాలన లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి ఈ ప్రయత్నాలు చాలా ముఖ్యమైనవి.

## 2. ఆంధ్రప్రదేశ్ బడ్జెట్ 2025-26లో బడ్జెట్ కేటాయింపులను చర్చించండి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ బడ్జెట్ 2025-26, మొత్తం వ్యయం ₹3.22 లక్షల కోట్లు, సంక్షేమం, మౌలిక సదుపాయాలు మరియు దీర్ఘకాలిక అభివృద్ధికి ప్రాధాన్యతనిచ్చే క్రమాంకనం చేయబడిన ఆర్థిక వ్యూహాన్ని ప్రదర్శిస్తుంది. ఇది స్వర్ణ ఆంధ్ర @2047 దౌర్భాగ్యతకు అనుగుణంగా, ఉత్పాదకతతో సమానత్వాన్ని సమతుల్యం చేస్తుంది.

### 1. అత్యధిక కేటాయింపు - సామాజిక రంగం: ₹1.37 లక్షల కోట్లు (42%)

సామాజిక రంగం అతిపెద్ద వాటాను పొందుతుంది, ఇది పేదరిక నిర్మూలన మరియు మానవ అభివృద్ధిపై రాష్ట్రం దృష్టిని బలోపేతం చేస్తుంది.

- సంక్షేమం - ₹52,381 కోట్లు: ఎస్టీఆర్ భరోసా పెన్షన్లు, తల్లికి వందనం, దీపం 2.0, SC/ST/BC/మైనారిటీలకు స్కాలర్షిప్లు ఉన్నాయి.
- విద్య - ₹34,826 కోట్లు: మన బడి మన భవిష్యత్తు, మధ్యాహ్న భోజనం (డొక్టా సీతమ్మ భోజనం) మరియు పాఠశాల మౌలిక సదుపాయాలను నొక్కి చెబుతుంది.
- ఆరోగ్య సంరక్షణ - ₹19,265 కోట్లు: బాల సంజీవని, ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు మరియు ఆరోగ్య మౌలిక సదుపాయాలను పెంచుతుంది.
- పట్టణాభివృద్ధి & గృహనిర్మాణం - ₹20,180 కోట్లు: ₹పట్టణ మౌలిక సదుపాయాలకు 13,862 కోట్లు.

### 2. ఆర్థిక రంగం - ₹84,539 కోట్లు (26%)

ఇందులో గ్రామీణ జీవనోపాధి, వ్యవసాయ స్థితిస్థాపకత, శక్తి పరివర్తన మరియు పారిశ్రామిక పురోగతికి కేటాయింపులు ఉన్నాయి.

- వ్యవసాయం - ₹14,182 కోట్లు: సహజ వ్యవసాయం (APCNF), ఇన్పుట్ సబ్సిడీలు, బీమా మరియు పరిశోధనలపై దృష్టి పెట్టడం.
- గ్రామీణాభివృద్ధి - ₹18,890 కోట్లు: MGNREGS, జల్ జీవన్ మిషన్ మరియు గ్రామీణ రోడ్ల కింద పెట్టుబడులు.
- నీటిపారుదల - ₹18,020 కోట్లు: పోలవరం, HNSS ఫేజ్ II, డెల్టా స్థిరీకరణ కోసం.
- శక్తి - ₹13,600 కోట్లు: క్లీన్ ఎనర్జీ ప్రాజెక్టులు, విద్యుత్ సబ్సిడీలు, నికర జీరో చోరవలు.
- పరిశ్రమ & రవాణా - ₹13,104 కోట్లు: ₹MSME లకు 3,156 కోట్లు, ₹లాజిస్టిక్స్, కారిడార్లు మరియు మౌలిక సదుపాయాల కోసం 9,948 కోట్లు.

<

### 3. మూలధన వ్యయం - ₹40,636 కోట్లు

మూలధనంలో పదునైన పెరుగుదల ఆస్తి నిర్మాణం వైపు వ్యూహాత్మక ఇరుసును సూచిస్తుంది.

- నీటిపారుదల కోసం 17,070 కోట్లు
- పట్టణ మౌలిక సదుపాయాలకు 9,203 కోట్లు
- రోడ్లకు 3,517 కోట్లు
- గ్రీన్ ఎనర్జీకి 611 కోట్లు
- అమరావతి, విమానాశ్రయాలు మరియు ఓడరేవులలో పెట్టుబడులు దీర్ఘకాలిక వృద్ధి అశంకాను మరింత సూచిస్తాయి.

#### 4. రుణ సర్వీసింగ్ - ₹51,527 కోట్లు

- వడ్డీ చెల్లింపులు - ₹30,913 కోట్లు
- రుణ తిరిగి చెల్లింపులు - ₹20,614 కోట్లు
- ఇది మొత్తం బడ్జెట్‌లో ~16% ఉంటుంది, రుణ బాధ్యతలను తీర్చడంలో ఆర్థిక వివేకాన్ని చూపుతుంది.

#### ముగింపు

ఆంధ్రప్రదేశ్ బడ్జెట్ 2025-26 సామాజిక సంక్షేమానికి అత్యధిక కేటాయింపులను మూలధన వ్యయంలో గణనీయమైన పెరుగుదల మరియు బాధ్యతాయుతమైన రుణ సేవలతో కలిపి ఉంది. ఇది కేవలం ఆర్థిక బ్లూప్రింట్ మాత్రమే కాదు, సమాన వృద్ధి, గ్రామీణ పరివర్తన మరియు పారిశ్రామిక పురోగతికి వ్యూహాత్మక రోడ్‌మ్యాప్. అన్ని రంగాలలో దృష్టి సారించిన పెట్టుబడులతో, రాష్ట్రం స్థితిస్థాపకంగా మరియు భవిష్యత్తుకు సిద్ధంగా ఉన్న ఆర్థిక వ్యవస్థను నిర్మించాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.